

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

IV. Origenistarum errores Origeni afficti;

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

ab Ecclesia penitus detestantur: sed iis tamen qui ipsius propugnandam susceperunt causam plus favere se profiteor; scitum quippe est plus reo favendum esse quam actori.

II. Nec me quorundam hominum movent convitia, qui non sua modo defensione indignum Origenem existimant, sed iis etiam temeritatis notam inurunt, quicumque ali- quod ei excusationis praestant officium. Quo suo decreto, non quosdam de trivio magistrel- los, sed principes in literis & pietate insignes viros percellunt. Nam ut Alexandrum Hierosolymitanum, Theodotum Casariensem, Dionysium Alexandrinum, Firmilianum Casariensem, Gregorium Thaumaturgum, & Athenodorum, aliosque Origeni coevos praetermittam; & totam denique Palaestinam, Arabiam, Phoeniciam, & Achaiam, quae Origenis partes adversus Demetrium Alexandrinum tutatae sunt, aperte easdem luculen- tis scriptis deinde propugnaverunt Eusebius, & Pamphilus, cum in Ecclesiastica Historia, tum multo magis per Apologiam sex libros complexam, quorum unicus superest. Alios quoque magni nominis viros complures Eusebij temporibus Apologias pro Origenem scri- psisse tradit Photius Cod. 118. Inter Origeniani nominis fautores Athanasium ponit Ste- phanus Trithemita, cognomento Gobarus, cujus excerpta habet Photius Cod. 232. His accensendus Didymus Alexandrinus, qui pro Origene Apologeticum edidit, & Titus Bo- strensis, & Gregorij ambo, Nazianzenum dico, & Nyssenum, qui a Gobaro commemo- rantur, & Iohannes Hierosolymitanus assiduis eam ob rem Epiphaniij & Hieronymi pro- bris laceffit. Methodium quoque, infensum illum Origenem adversarium, sui aliquando odij poenituit, & inter eius admiratores ac defensores nomen suum professus est. Tulit eadem aetas addictissimum Origeni Rufinum Aquileiensem, & innumeros per Aegyptum C dispersos Monachos, maximis eadem de causa cum Theophilo Alexandrino velitationi- bus conflictatos. Anonymi cuiusdam toties a nobis iam supra laudati Apologiam pro Ori- gene legisse se testatur Photius Cod. 117. Auctoris nomen & aetatem silentio praeslit. Quid iam recentiores commemorem, Iohannem Picum Mirandulanum, Iacobum Merlinum Vierniensem, Desiderium Erasinum Roterodamum, Sixtum Senensem, Claudium Espencaum, Gilbertum Genebrardum, & novissime Petrum Halloxium, quorum lucu- lenter extant in Origenis defensionem dissertationes?

III. Horum quidem exemplum sine reprehensione sectati me potuisse puto; neque feci tamen, nec porro faciam: in neutram enim partem nimis conspici velim: tantum quid utrimque afferri in universum possit, disputabo. Primum, quid Origenis causa maxime D faveat, videndum est; cuius duplex est ratio, vel constatis in eum criminationibus dilucen- dis, vel ipso Origene excusando. Confutantur primum accusationes hoc argumento, quod pleraque sibi repugnant invicem, & in sese incurrunt. Inter novem criminationes à Pamphilo commemoratas, contrariae sibi sunt priores quatuor, quae ad Christum pertinent; ut vel silente ipso Origene, mutuo sese illa resellant. Quod si quis superius caput, quod Ada- mantij dogmata complectitur, attentis oculis perlustrat, multa illic objecta Origeni crimi- na adversari sibi invicem deprehendet.

IV. Alterum defendendi Adamantij argumentum ex eo petitur, quod Origenistarum Heterodoxorum errores Origeni saepe afflicti sunt, & quod, ut ait Beda, *multi eius pessimi dis-* E *ceptuli multa venenosa sub nomine huius cecidisse videntur.* Cum enim Christianum orbem in fa- *De lumina-* *ob Eccles.* ctiones dissipasset ipsius doctrina, ut multa huic falso ab adversariis impacta sunt, ita non pauca tamquam ab ipso tradita propugnarunt ipsius assecla; vel quae re ipsa fuerant ab illo tradita, in aliam sententiam detorserunt: quorum causa insonit Origeni delegabatur. Caute ergo & diligenter Origenistica dogmata ab Origenicis seponat, & in diversis causis Origenem ac Origenistas versari sciat, quisquis historiam hanc accurate rimari, & per- spectam habere volet.

V. Nocuit & illud Origeni quod maximae lucubrationum suarum partis Rufinum in- terpretem nactus est. Cuius tanta fuit in Latine reddendis Veterum scriptis, & tam immo- derata licentia, quemadmodum saepe monuimus, cum multa detrahendo, vel infercien- do, tum pleraque interpolando & recoquendo, ut intelligere debeat quicumque conver- sum à Rufino Scriptorem aliquem legeret, non tam se Auctoris ipsius, quam Rufini senten- F tias & verba legere. Eo vero latius patet id vitium, quod ipsum Origenianam doctrinam fon- tem, libros *ἀπὸ αὐτοῦ* vnus ille ad nos derivavit, & suis quidem sordibus inquinatos; cu- jus testem citamus Rufinum ipsum in Prologo, & in Praefatione libri 3. Nemo autem su- perioris Capitis dissertationum fidem hinc elevati posse putet; cum enim magna crimina- tionum pars, quas Origenis oppugnatores jaectant, inde petita sit; quid aptius quam respon- siones indidem depromere, unde criminationes petitae sunt? Si quis ergo è corrupto libro prolatas defensiones caussetur, cadat accusationum ex eodem accersitarum fides necesse est. Quod si suum his fervetur robur, stabit illarum quoque auctoritas.

VI. Multum etiam ad defensionem Origenis confert Patrum aliorum exemplum, qui-